

INCA 11 DE JANER DE 1908.

CA NOSTRA

Setmanari d'Inca

ANY. I.

AB CENSURA ECLESIÁSTICA
Un bon periòdic es una missió perpètua a una Parroquia.—LLEÓ XIII

NÚM. 15.

SOCIALISME

Y CATOLICISME SOCIAL.

Devant els progressos y les riqueses de la societat actual, dos coros de veus s'aixequen. L'un els dels satisfets, si es que se trobin a pler dins aquest estat de coses, per més que son els qui gosen de totes les seves ventatges; a la veu d'aquests s'uneix la dels débils y la dels inconscients qui se conformen amb sa miseria, sense pensar en fer res per millorarse. L'altre el de les víctimes qui se queixen, el dels qui sostenen amb son penós esfors un ordre social del qual no'ls arriben els beneficis.

De dues maneres entenen aquests derrers que's deu transformar aqueix ordre. Segons els socialistes (1) deixant que s'estremi l'injusticia, que augmenti el proletariat,—ho ha dit el mateix Bebel,—y que la seva situació sia de cada dia més penosa, qu'els capitals se vajen acumulant de cada dia en més poques mans, fins arribar el moment en que l'Estat s'incauti d'ells. Lo que convé, doncs, al triomf del Socialisme no es la millora present del obrer, sino al revés. Nosaltres no som socialistes, som tot lo contrari: aquesta millora es lo que volem donarli. El Socialisme promet als obrers un cel, un paradís futur, y no com el cristià qui es per l'ànima inmortal de cadascún de nosaltres, sino per uns descendents llunyans qui son els que hi han d'esser a temps, si es qu'arribi. Y nosaltres creim qu'el treball del obrer ha de tenir una recompensa actual, en aquesta terra, antes de la inmortal qui es per tots els qui c'implieyen, rics y pobres.

Nosaltres no podem suscriure mai les tres negacions fonamentals del Socialisme, quantre la Propietat, la Família y la Religió. Al contrari, el nostre ideal es la propietat per tots, que cada família puga arribar per niedis

(1) No ignoram que hi ha dins el Socialisme molts de graus y de matisos. Parlant aquí especialment dels socialistes científics.

llegítims a posseir un solar, un tros de terra aon radiqui y que sia l'herència que li ha donat Deu, Pare de tots. Devant la disgració de la Família operada per l'industrialisme que li ha robat el pare durant tot el dia, llavó la mare y llavó els pobres infants! per durlos a la fàbrica aon se'ls explota cruelment, el Socialisme ha assentit an aquesta destrucció y ha proclamat l'amor lliure. Nosaltres proclamam y volem la restauració de la família, arrancant la dona de la fàbrica, perque torni a presidir la llar domèstica, y els fills perque sien instruïts y educats. El Socialisme materialista ha negat la Religió per considerarla puntal d'un règim social injust. Nosaltres la afirmam amb tota la nostra ànima, nosaltres lo que volem es arreglar fondament el verdader esperit cristià de caritat y de fraternitat entre tots, qui considera el pobre com el representant de Jesucrist. Aquell qui no poseeix aquest esperit, per més que resi el rosari, y se confessi cada setmana y combregui cada dia, no es en veritat cristià! Lo que falta no es abandonar la Religió, sino fer que presidesca, no sols dins la iglesia, sino en tots els actes de nostra vida.

Obrer! uniuvos per defensar vostres interessos. Aquesta unió farà la vostra forsa; feisho amb verdader esperit de fraternitat, sense odiar jamai a ningú, perque aquest es el precepte de Cristo.

No penseu conquistar un paradís: vos heu d'esforçar per millorar vostra condició, però pensau qu'aquesta terra no serà mai per ningú més qu'una vall de llàgrimes. Allà dalt trobareu una recompensa més alta.

X.

PENSAMENTS MORAIS.

La soberbia, es pecat d'àngel; la venjansa es pecat d'home; emperò l'impuresa y desonestat, es pecat de bèstia.

La paciència es la murada del débil; la impaciència la ruïna del fort.

Considerar els patiments com a proves, es la teoria més bella y fecunda.

Guspiras.

Lema: Eucarísticas.

—=(:)=—

DESIDERIÓ DESIDERAVI.

*Pèr la Santa Eucaristía
tinch al cor tant gran caliu
que m'abrasa nit y dia
y'm consúm de viu en viu.*

*Ab una sola gispira
d'aquest caliu tant pregón
vodria ferne una pira
pera abrandar tot lo mon!*

*y com llantió solitari
que cremés eternament
devant del angust sagrari
del Santíssim Sacrament.*

* * *
HOC EST CORPUS MEUM.

*Per pendre comiat
de tots sos deixebles
les crida Jesús
y á taula els congrega.
—M'en vaig á morir
á dalt d'una serra,
m'en vaig á morir
que una Creu m'espera.
Lo mellor llegat
que ha captit m'a pensa
no deixarvos may
en trista horfonesa.
Quan menjeu d'eix Pà
penseu que es Carn meva,
quan beveu d'eix Vi
qu'es, Sanch de mas venas.
Si d'aquest convit
tasteu la dolcesa,
los àngels del cel
vos tindrán enveja.*

* * *
PULCHRA UT SOL.
*La nau del temple sembla nit bruna;
lo flam dels ciris semblan estels,*

núvols de boira que enlaire pujan
la fumarel-la dels incensers.

*Del rich sagrari baixa la porta,
llum de celistia puja á la nau,
los estels pobres, sa claror minvan,
la porta es baixa, lo Sol ja es alt.*

*Lo sol es l'Hostia que al descobrirse
apar l'albada d'un jorn dixós,
sa claror cega la nostra vista,
sa ardor abranda los nostres cors.*

* * *

SACRUM CONVIVIUM.

*Com lo cálser d'un lliri
per cop primer, Jesús, vos obro el cor,
no terdeu á venirhi,
que os espero ab deliri,
que os espero ab deliri, foll d'amor.*

*Abella d'eixa flor, Jesús puríssim
libensem el pòleu, retornantlo en mel,
mel de sabor dolcíssim
que á mon ànima abstreta,
li fasse assaborir, á la bestreta,
las delícias que's gosan dalt del cel.*

* * *

AMORIS VÍCTIMA.

*Avuy Senyor, del Sagrari
heu passat á nos tres cors,
Bon Jesús ¿voleu estarhi
reclòs com un presidari
en lo pit de pecadors?*

*Presidari del amor
honra la presó mateixa;
tot sent de fanch, torna d'or
lo pany-y-clau tancador,
lo calobós y la reixa.*

* * *

POSTCOMUNIO.

*Já mon cor es un viril,
ja es mon pit una custodia;
lo que era cau d'espervers,
are es nial de colomas;
lo que era podrimaner,
en incenser are torna;
lo que era catau de crims
are es cancell de la gloria.*

* * *

SITIÓ.

*Tinch set! tinch set! en amorós desvari
clavat dalt de la Creu; Jesús ne crida
al exhalar lo derré alé de vida
en la cima ròcosa del Calvari.*

*Reclòs dintre las reixas del Sagrari.
Tinch set! tinch set de veritat y vida
nos diu, y ab sas delícias nos convida
dintre son si, per un may-mes estarhi.
La turba dels soldats la set li apaga
dantli vinagre y fel, crudel brevatge
que aumenta los dolors de sa agonía.*

*Nosaltres li doném traïdora paga;
en resposta á sos clams, fém vil ultratge,
responent son amor ab traïdoria.*

LUIS TINTORÉ MERCADER.

Aquesta colecció de devotes guspires, fong distingida ab lo primer accèssit del premi ofert pel Setmanari *La Bona Causa*, a n-el Ceríamen que se celebrá a Inca.

EPISODIS.

ESDEVINGUTS A PALMA

ANYS 10 Y 30 DEL SIGLE PASSAT.

M'ho comptà molts de pichs, pedres manudes, fa uns sexanta anys, el meu padri de fonts qui havia viscut dins l'arrabal de Santa Caterina, y era cunyat de sa Madona de possesió nomenada *Son Poll blanch*.

Deya: que'l Sen Pi-vé', alt com una torre, fumava tabach negre en pipa ab broquet d'ós de voltó; tenia un cor més ampla que'l rotllo d'una'era, y tal barràm que agafava ab ses dents una escudella d'escaldar sopes y, rodant rodant, *crac-crac, crac-crac*, li treya osques a tota sa voreta. Cabayera llarga y grisa fins damunt es coll; calsons ab bufes de drap cru; rosari de llàgrimes de viu penjat davant es pit; varques de cuyro y capell d'ala ampla ab sota-barres fent dos aygovessos... Aquest era'l missatger més antich de dita possessió qui untava de morques ses cubes des carretot de parey, devall sa porxada de sa clasta, entre's portal forà y's de sa casa des conradós, sens més galanures qu'es coll de sa cisterna, sa pica d'abeurar, un coalcador y un parral mal enfilat a ses estaques d'una banda, una disforja escala a s'altra per pujar a sa pahissa, y just en mitx un lladoner vell derruhit ahont se colgava l'aviràm part damunt s'oubí d'uyastre.

Lo que vaig a recordar passava dia 10 de Mars del any de gracia de 1810.

I

Enlestida sa feyna, puix l'endemà matí havia d'anàrsen a treure alga del mar y trigarla per comensar es jas de sa femada per l'any vinent, puja dalt sa pahissa y ab una trompa de mirar lluny, de canons de cartró y lentes cercolats de fusta de taronger tornejada (qu'usava l'amo quan vivia) explorà la torre de Senyals, a veure si venia barco, però no n'hi vé.

Es bo a saber que, sovint n'arribaven ab francesos prisioners de guerra ó ab espanyols de tot estat y condició qui fugien de ses províncies invadides per l'exèrcit de Napoleón. A més que no era pura curiositat la del Sen Pi-vé', puix li covia ferm saber notices del seu fill major, qui's trobava dins un hospital de sanch a Tarragona. Però aquell'horabaixa fret y estirat, sols se destriaven al lluny de la badia les parelles del bou orsetjant ab vent de terra.

* * *

El casal de Son Poll-Blanch era un dels pochs que, en aquell temps, podien alojar propet de Palma una familia de senyors accommodats; puix, el rigorisme del Ram de Guerra no deixava compondre ni ses goteres dels antichs edificis inclosos dins la Zona tònica, y molt manco alsarne de nous, grans ni petits, ni sols fer clots d'ametller (1). Per axò un Major de tropa vingut de Saragossa ab sa

(1) Lo qual vegarem durar fins envant del any 1870.

senyora malaltissa a conseqüència de lo horròs del siti, havia obtingut permís del señor propietari de Son Poll-blanch per ajarlahi, mentres duràs la guerra.

Per altra banda la Madona de aquell lloc, després d'enterrada, feya poch, s'única filla, havia adoptada una atloteta d'uns set anys, nomenada Tecla, recullida devés Tarragona per en Matgi, fill del Sen Pi-vé', anant d'atlot de barca ab un xabèch andritxol, que feya comers de cabotatge.

Aleshores, més d'una vegada succeïa que barques mallorquines, testimonis dels desastres qu'els francesos feyen pels pobles de la costa de Catalunya; replegaven infants romosos orfes ó esgarriats, y no mancaven dames a Palma, ni a son Arrabal patrons caritatives que'ls amparessin fins y tant s'averiguava quines eren ses famílies respectives.

El Sen Pi-vé' quan, fent rotllada a n'es foca es vespres dins sa llar, passat el rosari, veia plorar a la minyona Tecla, sa Madona endolcida consolantla, y sa senyora forastera qui es cervell li trabucava, sens arribar ell a rebre noves del seu fill ferit, també estava a punt de perdre sa xaveta; y's desfogava fletomat contra en Napoleón y son exèrcit invasor que passava a foch y a sanch tota l'Espanya, després d'haver enganyat al seu Govern.

* * *

Dels prisioners confinats a Cabrera, n'havien decantat uns quants centenars d'oficials, y a Palma's tenien presos dins es Corté nou vora sa Llonja, per millor tractarlos. Però el poble que veia com els alojamens s'estenyien per tanta gernació com se colava dimicciutat; (1) qu'inquiria noves dels horrors de l'invasió, vegent qu'els governants de Mallorca havien de mantenir a mils de prisioners, en perill de mancar els queviures a n'els fills de pais; sugestionat pels enemichs del ordre públic, se comensà a commoure fins arriba un dia que s'avalotà ab intencions de llevades vent aquells prisioners, creut que era la principal desgracia de nostra illa.

Ab axò, les Autoritats locals vegents compromeses y assustades, feren obrir un portell, que des Corté travessava fòra sa murada, per hont sortir poguessin els desventurats de cap als barcos disposats per traslladarlos a Cabrera.

No passà tan inadvertidament aquella escapatoria, qu'els avalotats no correguessin ran de mar, voltant per sa Portella y per sa Porta de Santa Caterina, ja que sa des Mor estaba guardada per forces milicianes, aunes quantes pesses d'artilleria.

En aquells crítichs instants, sobre les treves del capvespre, venia'l Sen Pi-vé' ab son carro carregat d'alga, de part d'allà la Torre d'en Pau. Veure la feta y recordarse de la desolació que afiglia a la nostra patria fou tot hú. A forsa d'estirades de dogal feu arribà es carretot a baix de sa Dressana; l'aturabrahonà's càvech y parti com una satget obrintse pas per entre's cordó mal teringut de tropes espanyoles que feyen lo possible.

(1) Els cronistes calcularen en 30.000 àmes l'aument de veïns

per protegir als prisioners.

L'home estava cegat y sa sanch li bullia. Tot lo món pegava. Els ciutadans que compareixien a glopaes, quan no podian més, per entre'ls soldats tiraven grapades d'arena per la vista dels malanats francesos. Els capitans manaren, per atemorizar als ulars, descarregar fusells al ayre; però, a la fi feren fer foc ab bala, y'n feriren alguns de mallorquins. Atlots y dònes cridavan com espirits. Ja no hi valien veus de j'basta! j'enrera!... ni'ls esforços que feyen menestrals honrats, ni'ls senyors de la Junta, ni Priors, ni frares, qui havent portat imatges sobre tabernacles, alsaven Sant-Cristes en l'ayre. Fins y tot el senyor Bisbe havia devallat de son Palau ab alguns Magistrats y nobles... Allò era una revenja popular en mal hora excitada, impossible de calmar per cap istil.

Mentrestant es carro del Sen Pi-vé' se havia desbocat de cap a sa Riera, ses passades a flor d'ayga y's ponteró estret llensa ven barretjades ses pescadores joves ab ses veyes, y es *jays-de-Sant Telm* sortien de ses Cases de Sant Pere abandonant ses calderes de tenir ses xerxes, quan dalt es puig que guanya part damunt, a so de tambó's replegaven els pochs artillers que hi romanien.

Tot era en và per aquietar el frenètic desverí d'aquella turba per instants engroxiada ab tots els immigrants veyvés y bandejats y pròfuls sens rey ni roch.

Els vehims de seny y de costums pacífiques, quan veyen lo mal parat des ball, se retiraven dexanthi l'escoria que, en cassos semblants sempre, en tot temps y poble, sol prenre ses messions y fer major naufrag.

No's sabé qui li havia obert es cervell. Lo cert era qu'un tal Deschamps, Tinent de Coracers francesos, mentres se'n duyen es ferits al Hospital, romanía extès dins sa capella de Santa Bárbara, davant la Consigna. (1)

Un'hora després es Sen Pi-vé', desjunyint tot mujol son parey de mules, descarragava mitx viatge d'alga, casi a les fosques y, fletomat entre dents, refregava s'uy des càvech per sa terra qu'havia de servir de jas a sa femada. Be li preguntaren si havia vist rès de lo succehit; no li pogueren treure pua; se tirà dins sa llitera sense fastar rès.

D'aquell dia endavant, si sa Madona l'enviava a trigar alga, feya voltera per no passar pes Moll; rallava poch y feynetjava capificat, però solia resar ab més devoció, diguent davant el sant Rosari.

BARTOMEU FERRÁ.

S'acabarà.

ENCARE HI HA DEU...

«L'altre dia dins un cafè de la Ciutat de Palma, jugant a burro varies persones y fent rotlet altres qui miraven, me crida l'atenció que, un dels qui jugaven que perdia bastant, després de haver fet un burro a un altre, esclamá: Encare hi ha Deu! el que seya a son costat li contestà: No hi posis cap dupte, sempre heu ha estat, heu es, y heu serà, y

(1) Aquesta capelleta alsada dins una batleria a mitjan Moll, fou ocupada pe's magatzems des Vapors.

desgraciats de no altres si no hi era. Els dèmés de la rotlada qui'l sentiren no obriren la boca.

De modo que encara queda alguna bona persona que no se dona vergonya de fer en públic manifestacions de fè y de bon cristià. Que hermos seria que hi hagués moltes de personnes que quant senten una blasfemia consemblant, contestassen de la mateixa manera y no estassen empagaides de fer ostentació dels seus bons sentiments religiosos, y tal vegada se evitaria el que se fletomás tant dins cafès aont topen personnes de tota classe y catgoria y principalment amos de la pagesia. —X.

Fins aquí es colaboració, y segons se desprén d'ella, d'un efectat a costarse a les taules de joc, el qual no se ha d'admirar de sentir fletomar en semblants llocs, aon els vaiven de les cartes infla la passió del interès, esxaltant a n-els jugadors a dir y fer qua'sevol desbarat.

Lo millor es ni jugar ni fletomar.

UN NOU CIRCOL.

Diumenge passat a n-el poblet de Biniamar tengué lloc l'obertura solemne, com havien anunciat, d'un circol d'obrers catòlics.

Ab aqueix motiu el demati a l'iglesia hi va haver comunió general y ofici solemne, predicanhi Mossen Miquel Llinás que segons digueren entussiarmá són auditori.

El vespre quant entrarem a la casa social per assistir a la vetlada, nos sorprengué la espayosa sala de que disponen, plena a vessar de gent que havia acudida a veure l'acte. Presidi Mossen Francesc Rayó, Consiliari del Circol d'Inca, tenguent a sos costats el Batle del poble, el President, L'honor Joan Jaume, seguint els companys que eren venguts d'Inca.

Feren estussiastes parlaments Mossen Francesc Rayó y Mossen Miquel Llinás, ponderant, baix distins punts de vista, l'importància del acte que realisaven, les ventatges morals y materials que recullirien de l'obra comensada si seguien endavant, com l'experiència ho ha demostrat en los afanys en bona hora esercits a n-el Circol d'obrers d'Inca.

Recitaren poesies y lletgiren composicions en prosa de sana y delitosa lectura D. Juan Estrany, D. Marián Aguiló y nostre Director. Tant els discursos com els treballs lletgits anaven encaminats a fer propaganda de l'obra que se inaugurava; així es que lograren despertar interès de bon de veres, entussiament els biniamers que quedaren tots contents d'aquell acte de cultura que no havien vist mai entre ells.

Entreporlant a les lectures se cantaren hermosos himnes ab acompañament d'armonium per Mossen Mora, y un gramófono deixà sentir delicioses audicions.

El Sr. Vicari, Mossen Guillem Perera, iniciador d'aquell Circol y d'aquella festa no hi cabia d'alegria y tot emocionat donà les gràcies a tothom y un visca a la Sagrada Família, que fong contestat pel nombrós públic.

Noves d'Inca.

Sens renou ni manifestació de cap classe son venguts a establir-se a nostra Ciutat els Germans de la Doctrina cristiana. El poble parla d'ells en prou entussiarine degut a la fama que gosen de tenir pujades les seues escoles segons la pedagogia més acceptable y moderna.

Benvenuts sien entre nosaltres.

La senyorívola societat Club Velocipedista ha renovada la mitat de sa Junta Directiva, havent estat elegit per vice-president D. Francesc Castañer, y per vocals, D. Pere Cortés y D. Jaume Alzina.

Demà diumenge, a la Iglesia de Sant Domingo a les nou y mitja se farà la bendicció de l'orga que s'ha renovat ab Te Deum y tot seguit s'hi cantarà una missa, en quin ofertori predicarà el M. I. Sr. D. Mateu Garau. Entre deta de nit, després del rosari, se cantarán completes pel poble, se farà un sermó pel meteix sagrat orador del matí, acabant ab lo trisagi. Aquests actes se farán ab l'esposició de nostre Amo.

Hem rebut el Cartell d'anunci de la pelegrinació a Roma, que sortirà de Bilbau la segona quinzena del Maig de 1908. Entre els pobles que passarà se aturarà a Lourdes, fent una visita a la Gruta, y a Niza.

Costarà en primera classe 650 pessetes; en segona 480 id; y en tercera 300 id. En aquests preus hi entren el dret de viatge, el manteniment, l'hospedatge durant tota la Pelegrinació, carriatges y entrada de franc a n-els Museus.

Are se estodia la manera d'organisar una expedició econòmica pels obrers y la gent de camp.

A Mallorca es el representant el M. I. Sr. D. Martí Llobera, canonge.

Pels qui volguessen més detalls, tenim a la seva disposició el cartell que mos ha remès la Junta Organissadora.

Demà vespre a n-el teatre del Circol d'obrers catòlics, donarán: *El Paje de la llave*, *El Puñal del Godo* y *La casa de campo*.

PUBLICACIONS REBUDES.

Formulario de cartas, telegramas y documentos. —¿Qui no s'ha vist obligat a preguntar com se redacta un telegrama, un pagaré o un document qualsevol? Idò bé, a n-aquesta obreta, s'hi troba tot compendiat segons les lleys, usos y costums de Mallorca. Després d'una esplicació clara y sencilla de cada secció que d'ú, posa models plàctics per millor claretat y direcció. Altres obretes hem vistes similars a n-aquesta, però que no son de tanta aplicació, per això creim que, una volta coneguda del públic, no hi haurà família que, entre els seus llibres de utilitat, no tenga el *Formulario del Mestre de Llubí*.

Agraïm a son Autor, D. Joan Vidal l'exemplar qu'ens ha regalat.

Bolletí comercial

Preus que retgiren dijous passat:

		pessetes.
Bessó.	el quintà de 00'00 a	86'50.
Blat.	la cortera de 16'50 a	17'25.
Xeixa.	id. de 17'00 a	17'25.
Ordi mallorquí.	id. de 00'00 a	11'50.
Ordi foraster.	id.	10'00.
Sivada.	id.	08'50.
Ídem. forastera.	id.	07'50.
Faves cuidores.	id.	19'00.
Ídem ordinaries.	id.	17'00.
Ídem pel bestià.	id. de 16'00 a	16'00.
Blat de les Indies.	id.	14'00.
Ciurons.	id.	21'00.
Fesols.	id.	28'00.
Monjetes de confit.	id.	44'00.
Ídem blanques.	id.	28'00.
Porcs grassos.	l'arrova de 12'00 a	13'00.
Patates.	id. de 01'25 a	05'50.
Muniacos.	id. de 09'62 a	04'50.
Figues seques el quintà	id.	09'00.
Asalfrá.	s'ursa de 02'50 a	02'75.

CONEIXEMENTS ÚTILS.

El JOC Y EL CERVELL.

¿Volent avivar l'entreteniment dels infants? Idò es necessari que brinquin, corrin y juguin de valent.

Aquest exercisi violent del jugar, que solament jugant se fa, no solament desenrolla la musculatura del nin, sinó que axampla els corresponents nuclis de cèlules del cervell que ve a ser com el palau de la intel·ligència. Al revés, quan una regió de la musculatura s'atrofia per falta d'exercisis, s'atrofia també una part del cervell que li correspon.

Una persona a qui de criatura s'hagi tallat un bràs, si se li examina la massa cerebral se li troba una regió corresponent a n-aquell bras, completament anulada.

Si l'infantaria crida y envolota, maretjant y avorrint la gent de pés, prenem-ho en paciència, al fer això axamplen ses venes, tiren dels pulmons aire dolent que hi està arrapat y al mateix temps van formant el cervell.

Aquell desordenat exercisi, aquella agrable escitació, aquell saltar, riure y cridar fà més per la salut del atlet que tot una bota d'oli da feix de bacallà.

ELS ENRITJOLATS DE LES ESCOLES.

El Dr. Bernheim de París en el Congrés d'Higiene escolar de Londres, Agost de 1907, declara que en les escoles té importància la llum y la netedat de les parets y trispols; però més que res s'ha de fixar l'atenció en els enrítjolats. Per la llei de gravetat allà va a parar tota la brutor. Examinada la pols recullida al escombrar s'hi han trobat tota casta de microbis de diverses malalties, la tisis inclusive. Diu ell que s'han de condemnar enèrgicament els mals enrítjolats que tenen juntures amples o que's trenquen fàcilment fent esquerdes, doncs en elles s'hi aplegen y s'hi multipliquen els microbis.

Millor seria que el paviment fos fet d'una pasta llisa y fina de bon fregar y rentar. Ell preconisa un betum fet a base d'amianto, que es ademés incombustible, llis y hermós, molt fàcil de rentar y que ademés, en cas d'incendi, aïslaria uns pisos dels altres.

FREGAU EN DRAPS HUMITS.

Es necessari abandonar la costum d'espol·sar els mobles, perque això no més es fer mudar la pols de lloc y perque llavors s'escampen per l'aire els microbis. Lo que deu ferse es fragar els mobles ab draps humits; però com que la humitat fà malbè les coses no es ab aigua ab que s'humitejen sinó ab una barreja de tres parts de petroli, una part d'oli de nous y una part de benjuí fus. Els draps se mullen de aquest líquit y després se tornen y's dexen secar a l'ombra. Llavors tenen la aparença de secs y no obstant la pols s'hi atura.

SA RONDAYA DES CABRIT

—Sa rondaya des cabrit ¿serà bona si la dich?

—Si.

—Si hagueseu dit no la vos hauria contada,

—Idò no.

—Are la vos contaré:

—Axò era un cabrit de Cabrera qu'un dia demà quant se va despertà ran d'una pareta aont s'havia agegut per passà la santa nit, pegà brinco y ab quatre llongos ja va essé més lluny que ses cabrelles des sol. Ran d'una mata trobà dues cabres rotges que li diqueren:

—¿Ahon vas cabrit? —y ell les respondé:

—A cercá berená.

—¿Tan depressa! Alerta qu'ab sa curolla d'es corre no te rompes una cama.

Pero es cabrit no les escoltà y ab un parey de bots més ja no'n veren la pols. Y corre que corre, com un llamp, subaix d'un uyastre trobà dues cabres blanques que li demanaren:

—¿Aont vas cabrit?

—A cercá berená.

—¿Tant desbocat! Vés alerta á enganxerte ses banyes ab sos verduchs de qualque rotaboch y no'n pugues sortí.—Pero, ell, oreyes de cònsul, y ja's tornat partí com un couet. Y ab s'envestida al punt ja no'n saben noves.

Tach, torna trobà altres dues cabres, negres, qui bevian á un cocó y li demanaren:

—¿Aont vas cabrit?

—A cercá berená.

—Idò, alerta qu'ab aquesta fua, tan cego com vas, no pegas de cap dins mà y hajas de berená de pexos.

Com si no li hagueseu vist de revinglades que pegava y d'estamenetjos que feya per soi! Torné! Pero com més va fè més mal va es-sé; aquell avenç parava dins mà, just de munt un fondal y es cabrit á forsa de potoyá hi va caure dedins. Per aquelles aigües hi havia dos taurons qui vetlaven es poriol y feyan sa torniola per veure si trobarian qualque delfí jove y quant va essé dins s'aigo ab un sant-y-amén el se menjaren. ¡Ell qu'anava per llana hi va romandre ben tos! ¡Ah, idò! tres pichs l'havían predicat ses cabres y no les volgué escoltar. Ja ho diu s'adagi: «qui arriba á ses tres ase es» y tothom sap que «qui mira lluny sol caure prop», que «qui no vol ser ben aconsellat prest se veurà esca-labrat» y que «qui no vol escoltar rahons haurà de mesté oracions.»

*Aquest cabrit es el miray
del qui no escolta res may.*

HARLEY.

Suplicam a nostres lectors que fassin correr aquesta publicació entre amics y conegeuts a fi de que tothom s'aprefiti de la seva lectura.

Anuncis.

Miquel ferragut

En son taller de Fusteria se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins a n-els de més valor però tots se fan en gust artístic.

CONSTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS.
Carrer de Mallorca, 54, INCA.

MOBLERIA D'EN MATGI PRATS
Gran baratura de mobles de tota casta: de nogué, caoba, y fusta blanca a voler.

Mercat vey, 16, INCA.

EPÍTOME DEL RESO DIVI

Per us del poble en les funcions sagrades y litúrgiques de la Iglesia.

AB LICENCIA ECLESIÁSTICA.
Se ven en nostra Llibrería

Mallorca 1, Inca

HERRERIA, CERRAJERIA.

CARRUAJES DE LUJO Y TRANSPORTE,
COCINAS ECONÓMICAS.

ANTONIO PUJADAS

Calle de Duvieta, 25, INCA.

ALMACENES: SAN JOSÉ.
BRONDO—esquina—BORNE,
PALMA.

NOVEDADES PARA SRA. Y CABALLERO
ASTRERIA CAMISERIA,
PANERIA GÉNEROS DE PUNTO,
GÉNEROS BLANCOS Y PAÑOLERIA.
LA CASA QUE VENDE MÁS BARATO.
PRECIO FIJO.

LLIBRERIA LA BONA CAUSA
den Miquel Durán.

PROPAGANDA CATÓLICA.

CENTRE DE SUSCRIPCIONS.

Material de 1^a. ensenyansa.—Objectes d'escriptori.—Enquadernacions.—Impresos y encàrrecs per les principals llibreries d'Espanya.
Carrer de Mallorca, 1,—INCA.

Ca-nostra

SETMANARI D'INCA EN MALLORQUÍ.

Preu de suscripció .

Un trimestre una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els pobres y obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any; però no tendrán dret a n-els regalets que farem a los dànius suscriptors.

A les congregacions, societats catòliques y demés persones que, desitjoses de fer propaganda, volguessen una regular cantitat de exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.